

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 10. vel. travna 1878.

List 19.

Posnetek

**okrožnice sv. Očeta Leona XIII od 21. mal.
travna 1878.**

(Dalje.)

Te žalostne in težke skerbi, častiti Bratje, smo Vam v spomin poklicali, ne da bi Vašo žalost množili, temuč ker menimo, da iz tega Vam bo čisto jasno, kako pritežne so okolišine, ki zahtevajo od Vas delo in gorečnost; zakaj delati moramo s prav velikim trudom, da branimo in varujemo čast Cerkve Kristusove in apostolskega Stola, ki sta napadana s tolikim obrekovanjem.

Znano in očitno je, častitljivi Bratje, da človeško družbinstvo je brez terdne podlage, ako ni podpirano od večnih načelstev resnice, pravice in pravnosti ter ako ljubezen ne veže in lepo ne zлага človeških prizadevanj. Kdo torej bi se prederznil tajiti, da stoji Cerkve, ki je z evangelijskim oznanovanjem prinesla luč med pogane, kateri so bili vsi divjaški in z naj ostudnimi vražami napojeni, ona pa jih je pripeljala k spoznanju Boga in začetnika vsih reči, pa k spoštovanju samih sebe. Ona je odpravila nesrečno sužnjost in je ljudi zopet poklicala k začetni vrednosti. Cerkve je po vsih delih svetá z razgorenjem znamenja sv. Križa, z vstanovljenjem ali pa brambo umetnosti in vede, s postavljenjem naj boljših dobrotnih naprav človeški rod povsod posamezno in skupno olikovala, iz blata dvigala in ga napeljevala k življenju, kakoršno se spodobi njegovi veljavi in ugovornemu upu.

Ako človek z zdravo pametjo sedanjo veri in Cerkvi Kristusovi tako sovražno dobo primérja z nekdanjimi srečnimi časi, v katerih je bila Cerkve od narodov češena kakor mati, mora v vsih okolišinah priti do prepričanja, da ta naš sedanji čas, tako poln prekucev in razdevanja, divjá naravnost in silovito v pogubo; da pa nasproti so bili uni časi toliko bolj cveteči, kolikor večje spoštovanje so narodi skazovali cerkveni vladi in njenim postavam.

Ako so dobrotne dela, ki so vstale na povelje Cerkve ali pa z njeno čvrsto pomočjo, po večem pravedjanja in lepotečja tudi svetne olike, se jih Cerkve Kristusova pač ne bo sramovala, temuč prilastovala si bo pohvalo, da je gojivka, učenica in mati olike. Toda v resnici pa tista civilizacija, ki svetim cerkvenim naukom in zapovedim temelito nasprotuje, ni nič drugega, kakor lažnjivi videz olike in prazna beseda. Očiten dokaz tega so tiste ljudstva, katerim luč evangelija še ni svetila; v njih življenji se je pač pokazala kaka iskra nekake olike, iz ktere pa ni dozorel močen in pravi sad. Nikakor namreč ne more veljati

za popolnamost človeškega življenja, ako se vsaka opravljena oblast prederzno zaničuje, in tudi ni za svobodo ceniti to, kar se revno in sramotno šopiri z razberzdanim razširjanjem zmót, z zaverženim pasenjem nevrednih strasti, z nekaznenostjo grehov in hudobij, z zatiranjem naj boljših državljanov vsacega stanú. Ker je vse to zmota, nevrednost in samo seboj v nasprotji, torej pač nima moči, da bi človeško družino boljšati in njeno srečo poapeševati zamoglo. Zakaj greh stori narode nesrečne in nikakor ne more biti drugač, kakor da to hudo ljudem um in serce spridi, jih v vsako sramoto pahne, omaja vsak pravični red, ter tako državi podlago in mir prej ali pozneje pokonča.

Dalje popisuje enciklika, kako krivično je tajiti zasluge papežev za državno družbinstvo. Koliko so se papeži borili za blagor narodov, koliko terpeli; ne žuganju in ne prilizovanju ali obljubam se niso dali od svoje dolžnosti odmakniti. Papeži so razdijano družbinstvo zopet zbirali, zedinjali, omiko na novo razširjali; njim gre čast in zasluga, da se človeško družbinstvo ni zopet pogreznilo v stare vraže in v divjaštvo. Ako bi se ne bila zanemarjala in zaničevala veljava rimskih papežev, bi tudi oblast svetnih vladarjev ne bila zgubila svoje visokosti, katero jim je ravno sv. vera pridobila; pokoršina bi ne bila pojémala, ne bile bi divjale upornosti in vojske, toliko morij in vsakterih nesreč bi cvetečih dežel ne obiskovalo. Dokaz tega so jutrovi narodi, kateri so raztergali pohlevno zvezo z Rimom, s tem pa so zgubili poprešnjo častitljivost, lepoto véd in umetnost, pa veljavo svojega gospostva.

Naj imenitniši dobrote izmed vsih na zemlji pa je imelo od papeževga Rima italijansko ljudstvo; kolikor bližje je bilo Rimu, toliko bogatejši sad je od onod prejemale. Papeži so ljudstvo varovali sovražnikov, mu ohranili katoliško vero, slavo učenosti in umetnosti. Priča tega je papeževsko mesto Rim samo, pribežališe lepih umetnost in sedež modrosti, ki si je pridobilo začudovanje in spoštovanje vesoljnega svetá. Velikanstvo vsega tega je ohranjeno za vselej v spominkih zgodovine, torej zgolj sama sovražljivost in nevredno obrekovanje more ljudi slepiti, češ, da apostoljski Sedež je zadržek za državljansko oliko narodov in za srečo Italiji.

Vse upanje za Italijo in sreča za vesoljni svet je torej v tesni zvezi z veljavo papeževskega Sedeža; torej je očitno, da rimskemu Prestolu se mora ohraniti in vterditi se zveza udov z glavo, sinov z Očetom.

Sv. Oče vsled tega slovesno zaterjajo, da bodo po vsaki ceni si prizadevali pravice in prostosti sv. Prestola v veljavi ohraniti, pokoršino mu pridobivati, odpravljati zadržke, kateri vtesnujejo polno prostost njihove službe

in moči, ter da bodo zopet postavljeni na tisto stopinjo, na kateri so po božjih sklepah bili papeži od nekdaj. Ne častilakomnost ali gospodovalnost jih k temu priganja, ampak dolžnost, prisega, potreba tega gospostva za obvarovanje polne svobode v djanji in v duhovni oblasti, in pa ker očitni blagor in zveličanje vesoljnega človeštva brez vsacega dvoma to zahteva. Iz tega ozira sv. Oče obnavljajo vse oporeke, ki so jih razglasovali njih predniki zoper uzetje njih posestva in zoper pravice sv. Cerkve. Ob enem pa kneze in gospodov narodov v imenu Boga najviksega zarotujejo, da naj v tako budem času sebi ponudene cerkvene pomoči ne odmetujejo, temuč naj pristopijo k studencu veljave in zveličanja in naj se v ljubezni in pokoršini z njim zedinijo. Naj pomislijo, da po spričevanju sv. Avguština Kristusov nauk, ako se mu pokoršina skazuje, služi državi v veliko korist, in v varnosti sv. Cerkve in v pokoršini do nje je tudi država in občinska varnost.

Naslednjič vikši pastirje živo opominjajo, da naj vernikom vcepujejo ljubezen do sv. vere, ki naj jo z umom in z voljo sprejemajo; zmote pa naj s Pijem IX in drugimi papeži vred zaveržejo po besedah sv. Pavla: „Glejte, da vas kdo ne goljufa s filozofijo in praznim slepilom po človeških izročilih.“

(Konec nasl.)

Storesno kronanje podobe Naše ljube Gospé presv. Serca v Šmarjeti na Dolenjskem.

(Konec.)

Tudi duhovna krona, upam, je bila lepa. Veliko nedeljo ob 2 popoldne se je pričela spoved in 5 spovednikov je spovedovalo v terdo noč. Tako tudi na vse zgodaj velikonočni ponedeljek. In očistene serca s Jezusom sklenjene so bile zares nebeško veselje, Mariji gotovo prijetne.

Pa tudi tretje priporočilo ni bilo zastoj. Tudi demantna krona je bila lepa. Po vsih hišah je bilo več molitve, zlasti malih rožnih venčkov „Naše ljube Gospé presv. Serca“ s 33 zdihlji; posebno še zadnjih 9 dni. Šolski otroci so bili kaj pridni. 13.853 takih duhovnih venčkov so šolarji Mariji darovali. Do 21.000 je bilo takih venčkov mi naznanjenih. Do 500 sv. Obhajil; do 100 posebnih poslov; do 4000 navadnih rožnih vencev; čez 2200 rožnih vencev čistega spočetja, čez 1700 lavretanskih litanij, veliko litanij Naše ljube Gospé; veliko križevih potov, Božjih čednost in družih zatajevanj. To mi je bilo znano. Veliko pa je bilo molitve, za katero vé le Bog in Marija. — Eden šolarjev mi je tako-le zapisal na listek: „Pri nas smo pletli duhovno krono Naši ljubi Gospej presv. Serca iz cvetic rožnih vencev tako-le: Molili smo 4 tedne vsaki dan navadni rožni venec; potem po 10 rožnih vencev „Naše ljube Gospé“; po 5 vencev čist. spočetja in litanije Matere Božje; potem vsaki dan po 15 očenašev in češ. Marij za spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in po petkrat pet očenašev in češ. Marij v čast Kristusovemu terpljenju in v čast žalostni Materi Božji. Vsaki dan tri Božje čednosti; vsako soboto smo se postili ob suhem kruhu, in po zmčnosti smo ubogim delili.“ — Mar ni to lep venček? — Zapisal sem 600 mrtvih in nekaj živih v bratovščino Naše ljube Gospé.

Kapela misijonskega križa je vsa preprežena z rudečimi in višnjevim pregrinjali in z lepimi venci in zelenimi cveticami. Zunaj nad kapelo je postavljena velika pozlačena krona, iz ktere gredo venci na obe

strani. Nad krono je pripeto lepo serce s ternjevo krono in v plamenu rudeč križček; okoli prelep okrogel venec. Iz krone po oboku vihrá 12 zastav. Zares prav lep pogled!

Tudi gospodov sem več povabil. Naprosil sem v. č. mil. gosp. Novomeškega prošta, viteza Vilfana, da bi vodili slovesno procesijo, blagoslovili in kronali podobo. Prav težko je bilo častitljivemu starčku, in tudi nam vsem je bilo kaj hudo, da utrujeni po opravih velicega tedna se niso mogli vdeležiti našega godovanja. Nadomestovali so jih v. č. kanonik Janez Vovk. Marsikteri gospodov bi bil rad prišel, ali zadrževali so jih prazniki; vendar nas je bilo 16 duhovnov.

Tako je bilo, kolikor mogoče, vse pripravljeno. Vse se je neizrečeno veselilo. Veliko in malo je Boga prosilo: Bog nam daj le lepo vreme!

Pa na svetu ni nič popolnega. — Veliko nedeljo popoldne začne dež iti, ko nas je že od srede večkrat plašil. Nebo je bilo prekrito, kakor ko se napravlja dolgo deževanje. Kako je bilo vsem bitko pri sercu! Vendar vdani v voljo Božjo smo toliko serčneje molili. In ko smo zvečer ogledovali nad 50 kresov in prvo razviltjavo v Šmarjeti, se zopet dež vlije; in vse kaže, da ne bo lepega vremena. V tej novi zadregi, ko vsi toliko prosijo, se po navadi obrnem k „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ in zraven še kličem sv. Očeta Pija IX, naj nam sprosita lepo vreme, in obljubim, ako bomo tako srečni, da bomo uslišani, bom to očitno po „Danici“ naznanil, da tudi drugi v takih stiskah s toliko večjim zaupanjem kličejo in prosijo. (Naj bo ta obljuba s temi versticami rešena!)

Vse je pa ravno tako moglo biti. Da je zadnje dneve bilo bolj mokro vreme (ki nas pa v pripravljani ni nič opoveralo), to je pripomoglo, da je bilo naenkrat vse ozelenelo. Breakve, češnje, slive, hruške, vse je svoj cvet poglalo; jabelka so bile rudeče. Ako bi bila tiha vročina, sem se bal, ker je veliko poštenih deklet bilo odbranih, da so šle z venci na glavi, da bi kateri huda vročina kaj ne škodovala, ker so bile gologlave in brez jop. Posebno nas je pa vreme plašilo na vse zadnje zato, da smo toliko bolj serčno molili, in bi dejal, Mariji silo delali, ter nam je res prav čudovito sprosila vreme, da si prav nič boljšega želeli nismo mogli. Čast in hvala ji bodi! Vse se je izšlo po naših željah.

Ko se srečni dan zazná, se zjutraj ob 2 oglasijo možnarji in naši čisto vbrani zvonovi tako prijetno pojó, da mora biti ginjeno vsako serce. Ljudstvo suje od vsih strani. Po prvi sv. maši ob 4 je obhajanje do 5 terpelo. Do 9 so imeli spovedniki delo, ko so koj po 2 začeli. Proti 10 so bili vsi vsaki na svojem odločenem mestu. Šolarji pri zakristiji, šolarice z venci na glavi za kapelo, 20 belo oblečenih, 10 plavo oblečenih z lili-jami v rokah, 12 rudečkasto oblečenih s prelepimi šopki na malih paličicah, in 4 odrašene, ki so podobo nosile in grajšinska gospodična (ker ji je sestra zbolela), da je nesla krone na plavi žametni blazinici, — vse te so bile v veliki novi zakristiji. Odrašene dekleta z venci od velikega altarja proti prižnici vse skupaj. Kdor domačih je le mogel, je bil pričujoč; ptujega ljudstva je bilo toliko, kolikor ga Šmarjeta še ni vidila.

Ko smo podobo na lepem, rudeče pregrnjenem, z venci ozaljšanem stojali prenesli iz duhovske hiše pred križ na pokopališ in krone na blazinici pred njo postavili, in so bili tudi že vsi gospodje zbrani; stopi ob 10 na prižnico č. g. Janez Tomažič, vikar Novomeški, in v zares lepi pridigi priporoča vsakemu stanu posebej tiste čednosti, s katerimi moramo Mariji v čast spletati lepe večne krone v zveličanje svoje. Bog daj na močno prošnjo „Naše ljube Gospé presv. Serca“ svoj blagoslov, da se vsi v nebesih enkrat pri njej veselimo.

Zdaj je bila velika slovesna maša; imeli so jo dekan Semiški preč. g. Anton Aleš, in pri nji so pod vodstvom g. o. Hugolina Satnerja prav dobro peli ko-r-alno mašo.

Po službi Božji je bilo blagoslovljevanje Marijne podobe. In sicer tako: ker je križ malo na zvišenem kraju, sem razpostavil ljudi tako, da so vsi lahko vidili vso slovesnost.

Na levo križa so bili šolarji s svojo zastavo; za križem šolarice z venci na glavi. Blizo križa na levo je bilo 20 belo oblečenih in 10 plavo oblečenih z lili-jami. Na desno 12 rudečkasto oblečenih s šopki. Na stranéh mize, na kateri je bila podoba, so stale 4 odrašene, ki so potem podobo nosile in gospodičnja Gabriela Jombarto, ki je krone nosila. Odrašene dekleta z venci in dvema zastavama — eno belo, eno plavo s podobami Serca Jezusovega in Marijnega, so stale zadej na desno. Možaki so bili postavljeni s cerkvenimi banderi za šolarji na levo; spredej na malo zvišenem kraju ženstvo. Zadej za križem je bilo razpostavljeno še 12 zastav, ktere so nosili 4 mladenči in 8 deklet. Ko je bilo vse vredeno, pride duhovščina iz zakristije in pričue se blagoslov podobe. Po blagoslovu so pevci zapeli dve pesmi k „Naši ljubi Gospoj presv. Serca“. Med tem sem vredil procesijo tako:

Naprej križ. Potem bandero farne cerkve z možmi; za njim druge bandera podružnic domačih s svojimi so-sesčani. Zdaj bandero družbinsko, ktero je zares lepo iz belega damasta z rudečim križem; na podobi je na eni stani „Naša ljuba Gospá presv. Serca“, na drugi bratovšine, in sicer na sredi sv. Rešnje Telo, spodaj presv. Serca Jezusovo in Marijino, okrog venec 15 cvetlic, t. j., sv. rožni venec. To bandere so napravili dobri mladenči in poštene dekleta. Za tem banderom so šli mladenči odrašeni. Zdaj so šli šolarji s svojo zastavo in z malimi beršlinovimi vejicami v rokah. Zdaj so 4 mladenči nesli 2 beli in 2 rudeči zastavi, in za njimi so šle šolarice z venci na glavi in s pušpanovimi vejicami v rokah. Za šolaricami je šlo 20 belo oblečenih z vejicami v rokah. Dalje 10 višnjevo oblečenih z lili-jami v rokah. In zdaj dragi kroni na žametni in po-srebreni blazinici. Za krono je neslo dvoje odrašenih, rudečkasto oblečenih deklet belo in višnjevo zastavo s presv. Sercema Jezusovim in Marijnim. Nato je šla velika versta odrašenih poštenih deklet, vse z venci. Za to versto so šle zopet 4 odrašene, ki so nesle 2 belo-rumene zastave in 2 pa slovenske belo-višnjevo-rudeče zastave. In naslednji 12 rudečkasto oblečenih z lepimi šopki v rokah. Zdaj pa so prinesle 4 dekleta podobo „Naše ljube Gospé presv. Serca“. Vse rudečkasto oblečene so imele bele zastore. Za podobo so šle pevke z višnjevim venci, in pevci; poslednji duhovščina v korokih, 4 dalmatike in 4 pluvijali; okrog duhovščine cerkvene male banderca; in zadej drugo ženstvo.

Med procesijo so slovesno zvonili in možnarji so pokali. Moški, mladenči, šolarji in ženske so molili sv. rožni venec; duhovščina s pevatvom so peli lavretanske litanije z lepim zdihljem: „Naša ljuba Gospá presv. Serca, prosi za nas Boga!“ Mislim, da je bilo okoli 250 deklet z venci. Ko se je procesija razprosterle (ob-hod je lep na štiri vogle) je bil zares veličasten pogled. Belo in višnjevo oblečeno se je neizrečeno lepo vidilo. Ker je sapa nekoliko pihala, so bandera in vse štirinaj-stere nove zastave kaj milo lepo vihrale; zraven lepo veličastno odmevanje litanij s tolikimi glasovi, slovesno zvonjenje in strel — to je moglo pregreti tudi ledeno serce.

Ko smo po obhodu prišli nazaj, smo se postavili zopet k križu ravno tako, kakor pri blagoslovu. Bil

je pri tolikem ljudstvu vender naj lepši red. Vse me je ubogalo.

Bilo je vse vredeno in vse je mirno in tiho čakalo trenutka, ko bomo lepo podobo kronali, tedaj so v. č. g. kanonik najpred z ginjaivimi besedami, kakor znajo, povzdignili krone proti podobi ter prosili naj poprej nebeško Dete, ki je tu na zemlji za nas nosilo ternjevo krono, zdaj milo iz nebes na nas se ozre in sprejme ta darek, ktere ga Mu s ponižnim, pa ljubijočim srcem darujemo. Potem so zaklicali „Našo ljubo Gospó presv. Serca“ in jo opomnili, kako jo je trojedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, v nebesih veličastno kronal in jo po-vzdignil za Kraljico nebes in zemlje, naj dovoli, da mi tu njeno podobo kronamo, in jo ravno s tem počastimo kot Kraljico svojega serca.

Ko so kroni na glavo položili, je zopet strel in zvonjenje razglaševalo naše godovanje. In zapeli smo pred kronano podobo „Magnifikat“. — Zdaj sem se bal drenja; pa vender je bilo vse v naj lepšem redu. Šle so skozi cerkev naj poprej belo, potem višnjevo oblečene v zakristijo; za njimi vse odrašene z venci, ki so se v dve versti po cerkvi vstopile in rudečkasto oblečene so šle pred štirimi, ki so podobo nesle do velicega oltarja. Za njimi je šla duhovščina — vse to med zvo-nenjem in slovesnim orgljanjem. Postavili smo podobo na veliki oltar in zapeli smo prav iz serca „zahvalno posem“, ktero je vsa cerkev tako navdušeno pela, da je bilo res ginjaivo. — Ko so belo, plavo in rudeče oblečene šle prve okoli oltarja in so lilije in šopke k Marijni podobi položile, je bilo še darovanje. Ura je dve odbila. Naša imenitna slovesnost je bila končana. Ob 4 popol-dne so bile še pete litanije Matere Božje z obilno asi-stenco.

Podobo pa smo postavili v lep tron pri misijon-skem križu. — Jaz pa le iz dna svojega serca zdihnem: „Naša ljuba Gospá presv. Serca, prosi za nas!“ — In: Non nobis Domine, non nobis, sed nomini Tuo da gloriam!

Šmarjeta, 27. mal. travna 1878.

Janez Volčič, župnik.

Rim, Anglija in Rusija.

Govori se, da med svetim Stolom in angleško vlado se imajo zopet ustanoviti vradne razmere, vradna zveza, in imenujejo že celó poslanca, ki ga ima velika Brita-nija dati v Vatikan. Vender gotova reč še ni; to pa je nedvomljivo, da katoliška reč velikansko napreduje med Angleži in med Anglo Saksonci, in misliti je, da v tacih okolišinah angleška vlada ne more dolgo ostati brez tesnejših razmér s poglavarjem vsega katoličanstva. Prej pa ko se to zgodi, večí bo korist za Anglijo samo še prav posebno tudi v politiskem oziru. Prebrisani An-gleži gotovo to dobro čutijo in verjeti je, da zlasti sedaj, ko so v toliki zavidnosti z Rusijo, se bodo tudi tega pomočka poprijeli, da bi pred vesoljnim svetom dobili večí veljavo. Vsak vé, do kolike mogočnosti je bilo ravno po Rimu in sv. Cerkvi svoje dni prišlo rimsko-nemško cesarstvo, pa tudi Francoško, Španjsko, Ogerako, in ni prezreti tudi to, kako se sedaj npravno dviga Her-vaško, odkar je po svojem kardinalu, po svoji univerzi z Rimom bolj tesno sklenjeno. Prepričani smo po drugi strani, da po svojem „nihilizmu“ v notranjem razdijana Rusija bi se s tesnejši zvezo z Rimom in s polno svo-bodo, ki naj jo dá katoličanstvu, zopet bolje vterdila; zakaj kar je Rusija pridobila v vojski s Turkom, to in še več utegne zgubiti po notranjem in po vsestranskih zunanjih sovražnikih, ako se ji ne posreči teh sovražni-kov znebiti se, sami v sebi se vterditi. Če pa bode Ru-sija že zdaj spoznala, kako potrebne so ji vgodne raz-

mere z Rimom, je več dvoma, kakor upanja. Škoda, da neka nesreča poslednje dni je to doželeno zadevo morebiti še v večji daljo odmaknila. Umerl je ravno zdaj v Rimu knez Aleksander Volkovski, ki je z vso dušo delal za edinost Rusije z rimskim Stolum. Bil je l. 1867 in 1868 ruski poslanec v Madridu, pozneje je stanoval v Rimu in naslednjič se je podal na Ruško na svoje obširne posestva. V Rimu si je bil pridobil splošno spoštovanje in veliko prijateljev med kardinali in prelati. Novi papež so ravno po Volkovskem ruskemu caru izročili naznanilo o svoji izvolitvi, in car mu je dal nalogo, da naj pri sv. Očetu poravná pritežnosti, ki so med Rusijo in rimskim Sedežem. Rad je sprejel to poslanje knez, kateri je o raznih prilikah obžaloval obnašanje ruske vlade proti katoliški Cerkvi na Poljskem, in vernil se je v Rim vesel in z naj boljšim upanjem. Lotil se je dela z naj boljšim upanjem in tehtne zadeve so bile že toliko kakor rešene, kar napade kneza hud protin in ga pod zemljo spravi... Kaj bo zdaj, se ne vé? Bratovšina ss. Cirila in Metoda ima le še nalogo goreče moliti za spreobrnjenje naših bratov razkolnikov — že saj toliko, da bi jenjali katoliško Cerkev tretji in pregnati.

Ako se praša, ktera imenovanih dežel je sedanjí čas vgodniši in pravičniši katoličanstvu in Kristusovi Cerkvi, je vsakemu jasno, da razloček je prav velik; zakaj vsak lahko vé, kako že od davno Rusija tare katoličanstvo in z mnogimi pomoči tira katoličane v razkolništvo; Anglija pa vender današnje dni dopuša v državnih postavah svobodo, da si narod sam brez posebnih zadržkov vóli vero, ktero spozná za edino pravo. In koliko moč ima resnica do serc, ktere resnice odkrito iščejo, kaže mons. Haerne s spisom v „Revue Catholique“ v Lovanji, v katerem našteva napredke katoličanstva v onih krajih v poslednjih 20 letih, od 1857 do 1878.

Po tem pregledu ima velika Britanija do 278 milijonov prebivalcev. Med temi je saj 193 cerkvenih dignitarjev: nadškofov, škofov, apostoljskih namestnikov in prefektov. Samo v Angliji in Škociji je bilo l. 1857 še le 894 kapel in molivnic, l. 1877 pa že 1315; duhovnov je bilo takrat 1115, zdaj jih je 2088; cerkvenih moških redovnih občin je bilo 23, zdaj jih je 73; ženskih pa je bilo 97, in zdaj 239.

Rast katoličanstva na Angleškem izhaja z visokih in naj bolj učenih stanov. Kakor Anglež v umetnih rečeh dotlej misli in študira, da pride do jedra z novimi iznajdbami, tako dela tudi v duhovnih rečeh, ter ne jenja, dokler ne pride do resnice. V tem je angleška inteligencija umniši in modrejši memo inteligencije marsikterih drugih narodov, pri katerih se zlasti bolj študirani in učeni poživinjujejo, ker njih učenost in prevdarnost seže le do hišnega praga, na to pa čisto pozabijo, kaj bo potlej, ko jih poneasejo čez prag iz hiše...

Čudovito obilno spreobračanje na Angleškem je zlasti delo molitve, delo milosti. Dobro pomnim, ko sem bil še bogoslovec pred več kot 30 leti, kako so katoliški časniki priporočevali in prosili vsacega katoličana, naj moli saj en očenaš vsak dan za spreobrnjenje Anglije. Ta glas, saj kolikor se mi dozdeva, so verniki obilno poslušali — in sad je zdaj očiten.

Ali bi ne smeli ravno te prošnje ponoviti pri nas še z večí pravico v prid naših razkolnih bratov Rusov, Bulgarov, Serbov itd. ter prav živo prositi, naj vsak verni katoličan saj en očenaš in čišena-Marijo vsak dan moli za njih spreobrnjenje. Spomin pri sv. maši v ta namen pa ima še posebno moč. In da bo molitev še več dosegla, se utegno zapisati v bratovšino ss. Cirila in Metoda. Dobri ljudje z veliko gorečnostjo delajo dandanašnji za to, da naj se prav veliko moli in dela

za rešenje duš iz vic. To vse hvale vredno prizadevanje podpiramo; ne bo pa morebiti neresnično, ako terdimo, da skerb za spreobrnjenje razkolnikov v tem trenutku ni manj potrebna. Zato ravno rešenim dušam iz vic priporočujemo, naj prosijo za spreobrnjenje razkolnikov. Podpirajmo tedaj na vso moč papeža in ruskega cara, ki imata voljo za mirno spravo, da bi sovražni fanatizem dela ne razdjal.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Škof A. Gruša in ljubljanska katoliška družba rokodelskih pomočnikov.) Na Dunaji je bil belo nedeljo škof posvečen apostoljski vikar avstrijske vojne, mons. dr. Anton Gruša. Akoravno škof, izprosil je blagi gospod od svitl. cesarja, da smé še ostati med svojimi katoliškimi rokodelci, katerim je predsednik že skozi 26 lét. Ljubljanska družba rokodelskih pomočnikov je imela dan posvečenja v nunski cerkvi sv. mašo v ta namen, da bi prosila Boga, naj razlije nad njenega ljubljenca v obilni meri svojih darov, katerih bode toliko potreboval pri svojem novem poslovanji. Kako je pa tudi ljubljanska družba novoposvečenemu gospodu pri serci, pokazal je telegram, ki je še tisti popoldan došel njenemu gosp. predsedniku: „Moj prvi blagoslov Vam in vsem prijateljem mojega posvečenja, mojstrom, rokodelskim pomočnikom in učencem!“ — Mi pa zakličemo: Bog ohrani plemenitega gospoda škofa še dolgo dolge leta v blagor in veselje rokodelskim družbam in avstrijski vojni!

Iz Ljubljane. (Podoba Leona XIII.) Po vsih stranéh se ponujajo podobe novega papeža Leona XIII in vsak prodajalec se hvali bolj ali manj, da njegova je prava. Došel nam je list „Osservatore Romano“ od 30. aprila št. 98, in iz tega upamo spoštovanim čitateljem povedati kaj zanesljivega. Berejo se namreč v njem naslednje verstice:

„Naznanjamo naslednje pismo, ktero služi v čast izvrstnemu fotografu gosp. Defedericis:

Fotografije, izvršene od g. Franciška Defedericis 13. in 14. aprila, so povzete invirno s preslavne osebe Njih Svetosti Papeža Leona XIII, in zvesto kažejo njihovo častito enakost.

L. Macchi,
pohišni načelnik Njih Svetosti.“

Op. Te fotografije, kakoršne koli oblike, imajo na klišetu znotraj dan odtiska in ime Defedericisovo. (Piazza Minerva 67, 68.) Prodajajo se tudi v pisarnici omenjenega časnika. (Via del Nazzareno, Num. 14.)

Druga ponudba z Dunaja pravi: V vsaki katoliški hiši bi se spodobilo imeti podobo sv. Očeta, postavljeno na odličnem kraju, kar kaže cerkvene misli zadevne družine. Dali smo lesorézno napraviti podobi Leona XIII in Pija IX v večí in manjši obliki, in po spričevanji naših cerkvenih vikarjev ste posebno dobro zadeti. Ponudimo Vam odtisov po ceni, kar nas same stanejo, namreč, manjši po 4 in večí po 5 kr., pa le če se jih naj manj 200 skup vzame. Administracija od „Weckstimmen“, Wien VI, Kamitzgasse 2.

Z Gorenjskega, 26. mal. travna. (Zastran bratovšine ss. Cirila in Metoda.) Došlo nam je iz mnogospoštovane roke naslednje pisanje, ki ga podamo v prevdarek:

V začetku letošnjega leta je „Slovenec“ prinesel prav času priméren opomin, ki je vreden vse pozornosti in da se kolikor naj več mogoče vresniči. Zadeva namreč bratovščino ss. Cirila in Metoda, in kako bi bilo

razkolniškim kristjanom na balkanskem polotoku, ki so zdaj po večem rešeni turškega jarma, pomagati k povernitvi v edino zveličavno katoliško Cerkev. — Naj boljši pomočnik v dosegu tega namena sta po imenovanem spisu molitev in denarna podpora. In ker združena molitev posebno moč ima in je v ta namen že leta 1851 od ranj. škofa Martina Slomškega vpeljana bratovščina ss. Cirila in Metoda, in po slovenskih krajih mnogo razširjena, je tedaj naj bolj primérno in priporočevanja vredno, da se ta bratovščina še bolj med nami razširi in vkorenini. Da pa redovniki in misijonarji v onih krajih morejo vspešno delati, je treba tudi denarne podpore, katero naj bi udje bratovšine blagoselčno dajali, kateri premorejo. Po 1 ali 2 kr. na mesec, bi donášalo lepih soldov v blagi namen.

Ker v naši fari že ta bratovščina obstoji in tukajšni udje vsako leto praznik ss. Cirila in Metoda obhajajo s sv. mašo in prejetjem ss. zakramentov, se jim je letos prvo postno nedeljo, ravno na dan po ss. Cirilu in Metodu, ta reč razložila, in to je bilo toliko bolj primérno, ker se je ravno tisti teden tudi mirsklenil med Rusom in Turkom in je naša dolžnost, da sorodnim našim bratom po jeziku, ki so rešeni verig turškega nasilstva, pa še vkljeni v spono razkolništva, pomagamo k zedinjenju in povernitvi v katoliško Cerkev. In res, to prizadevanje ni bilo zastoj. K 110 prejšnjim udom pristopilo jih je precej 54 novih; katero število pa utegne z leti še močno narasti.

Iz Tersta, 5. majnika. (*Vravnave zoper pomanjkanje duhovstva.*) Stvar za mladenško semenišče dobro napreduje. Tukajšna lista „Cittadino“ in „Indipendente“ sta že jela svoj strup pluvati na početje, a ne bode dosti škodovalo, vidi se njima, da sta nekako plašljiva; eden pravi, da dosedaj še ni slišal, da bi se bil kdo pritožil, da zavoljo prepričlega števila duhovstva ni mogel biti pri službi Božji in ne opraviti svoje pobožnosti. To je lahko, da ni slišal, kajti v njegov krog ne spadajo oni, ki radi cerkev obiskujejo. Drugi (Indipendente) pa je tako velikodušen, ter obeta, da se namenu znanega odbora ne bode zoperstavljal, ker svoboda mu je sveta, naj dela vsaki po svojem, kakor mu je drago, samo da družega prostosti ne ovira. Priporoča pa svojim pristašem, da vsakemu novemu duhovnemu naj nasproti postavijo deset učiteljev, tedaj je njihova zmaga gotova.

Šmentej! da smo tolike veljave, ne bi bil verjel. Deset liberalnih učiteljev proti enemu kapelančku, to je nekaj! Kakor so se liberaluhi dosedaj ustili, bi bilo misliti, da bi ravno narobe moralo biti — en liberalen šolmašterček za deset kapelanov. Pa glej si ga „Indipendente“, kaki kompliment dela svojim pristašem teržaskim učiteljem, deset jih kliče na pomoč zoper enega bornega kapelana, ki se bode še le rodil! — Nasledva škofovo vabilo in odborov „Poziv“.

Častitemu duhovstvu!

Kakor je iz priloženega „Poziva“ posneti, so se glasoviti možje izmed ljudstva združili s podpisanim škofom, da nabirajo mile darove za zidanje vstava za mladenče te škofije, ki bi se posvetiti hotli duhovskemu stanu, ali ako bi k temu namenu darovi ne bili zadostni, da se vsaj vstanovijo štipendije za take mladenče. Akoravno so dohodki duhovščine v tej škofiji sploh prav pičli, vendar, ker je namen, kterege so si omenjeni možje postavili, prav važen in svet, in da duhovstvo tudi v tej reči z lepim izgledom vérnim sveti, vse častite brate prav vljudno vabimo, naj na čast Božjo in za zveličanje vérnih daruje vsaki toliko, kolikor more.

Mili darovi, tako nabrani, naj se po gg. dekanih pošiljajo škofijskemu Ordinarijatu.

V Terstu, 2. maja 1878.

Jurij, škof.

Poziv se glasi:

Število mladenčev, ki bi se posvetili duhovskemu stanu, je od leta do leta pičleje, ni jih tedaj, ki bi nadomestili duhovne, ktere ali smert pobira, ali kateri zavolj onemoglosti in visoke starosti več ne morejo opravljati težkih del svojega svetega poklica. Ta očitna skušnja prizadeva veliko skerbi katoličanom in njih glavarju, kajti v velikih stiskah bode ob kratkem služba Božja in duhovno pastirovanje, kteremu pa se vender le ne more utajiti, da ima neizmerno vpliva na pošteno in redno življenje in za dušni in telesni blagor človeškega društva.

Da se tej nevarnosti po moči v okom pride, ter se odverne nesreča, katero prevede in pred oči stavlja višji pastir te škofije v svojem pastirskem listu od 2. svečana t. l., so se podpisani, popolnoma prešinjeni od pretečih nevarnosti in slušajoči besedo svojega škofa, ki je gotovo tudi v serce šinila večjemu delu somestnjanov, postavno zbrali v posebni odbor s tem namenom, da se primérno, s spodobnim ozirom na razne narode skerbí za izučenje in izrejo mladenčev, kterim so znani tukajšni jeziki, navade in značaji svojih rojakov, in od kterih se upati smé, da se posvetijo duhovskemu stanu.

Za dosego izrečenega namena se bodo pobirali prostovoljni darovi, da se brez odloga podpira zadostno število sposobnih mladenčev, in ako bode mogoče, da se sozida vstav za to škofijo, ali pa vstanovi primérno število štipendij.

S tim pa, da se bodo mladenči na imenovani način podpirali, ne bode se jim nikakor sila delala posvetiti se le duhovskemu stanu.

Namen, kterege smo si predstavili, je važen in svet, korist, katero bomo tudi z boljo odrejo mladenčev dosegli, bode izdatna, škoda bi bila velika, ako bi se med nami ne moglo odgojiti zadostno število duhovnikov, kteri nam so potrebni v naj imenitnejših in odločivnejših trenutkih našega življenja: zatorej smo si svesti, da se bode vsaki prepričal, kako je pristojno in silno potrebno, da se pripomore temu svetemu in vrednemu početju, ki si bode zasluge nabiralo za vso človeško družbo, za družine in za posamezne ljudi.

Podpisani odbor se tedaj obrača do vseh someščanov in sodeželanov s prav gorko prošnjo, naj ga zdatno podpirajo v njegovem namenu, in terdno upa, da njih občno znana odlična dobroteljskost in darežljivost mu ne bode odrekla svoje pomoči k tako važnemu početju. Dobrovoljni darovi se zamorejo pošiljati prečastitemu škofijskemu ordinarijatu ali neposredno, ali po udih odborovih. Imena dariteljev se bodo razglasovale v vradnem listu „l'Osservatore Triestino“. Tako se bode v svojem času tudi na znanje dalo, kako so se darila obračale.

V Terstu, 20. mal. travna 1878.

Odbor. Predsednik: Dr. J. Dobrila, škof; dr. Alber vit. pl. Augusto, Burgstaller Jož., Clesovich Spiro, Cognati Jan., Cosolo Jan., Cosulich de Teofilo, Camin Dom., Deseppi Frid., Dragovina K., dr. Ferrari Fr., dr. Goracuchi vit. Alessandro, Gustin Jan., Gutmannsthal-Benvenuti vit. pl. Lodovico, Marenzi Marg. pl. Francesco, Marussig vit. Fr., Miniussi vit. Jak., Pascotini bar. K., Piber Ant., Porenta pl. K., Reinelt K., dr. Rigbetti vit. Jan., dr. Scrinzi vit. pl. Giambattista, Tommasini pl. Muzio, Valerio pl. Ang.

Iz Maribora. (*Duhovsko podporno društvo.*) Četrti letni poštév in poročilo družbe duhovnikov Lavantinske škofije za leto 1877, sklenjeno 31. grudnia 1877 in poterjeno v odborovi seji 20. sušca 1878, kaže, da družba je tudi v tem letu povoljno napredovala. Vstanovniški

imetek se je memo leta 1876 zdatno pomnožil, akoravno je družba za podpore 122 gold. več potrošila, kakor prejšnje leto. Družba šteje 244 družbenikov, ismed katerih je 36 vplačalo vstanovnino in letnino enkrat za vselej, 89 pa celo vstanovnino.

Umerlo je 8 družbenikov, in sicer čč. gg.: Jožef Turin, mlj., Jožef Skerta, Matija Urlavb, Jožef Gospodarič, Anton Stajniko, Jožef Masten, dr. Ivan Vošnjak. Podpore sta v boleznih prejela: g. Turin 100 gl. in g. Masten 69 gl. G. Turin je družbi sporočil 50 gl. in g. Skerta 20 gl.

Častiti gospod dr. Jožef Muršec, lavantinski kn.-šk. duhovni svetovalec in dosluženi veroznanski profesor v Gradci, je poslal družbi predrago vezilo 1000 gl., in sicer v spomin škofovskega jubileja pokojnega sv. Očeta Pija IX. Bodi velikodušnemu dobrotniku v imenu družbe najsestrednejši zabvala!

Za podporo je prosilo 9 družbenikov; prejeli so: dva po 100 gl., dva po 80 gl., eden 70 gl., dva po 60 gl., eden 50 gl. in eden 30 gl.

Milostljivi knez in škof so obdarovali z obrestim svoje vstanovnine 5 družbenikov; prejeli so po 80, 50, 30 in dva po 40 gl.

Da bi se stanje družbenega premoženja koncem leta natanko poznalo, je odbor tudi letos v Mariborski hranilnici pozvedel, koliko so znesle do konca leta 1877 nevzdignjene obresti od istine tamkaj založene.

Po stanju premoženja soditi, utegne družba v tekočem letu imeti na porabo okoli 1400 gl., to je: toliko bi se smelo po društvenih pravilih med potrebne in prosee družbenike razdeliti.

Dohodki so znašali l. 1876 v založnini 28.156 gl. v gotovini 3251 gl., stroški pa 2740 gl.; tedaj se kaže ob koncu l. 1877 premoženja 28.156 gl. v založnini in 511 gl. v gotovini.

Predsednik pri odboru je preč. kan. gosp. Fr. Kosar, blagajnik pa preč. g. Mat. Modrinjak.

Mati Marija.

V črni zemlji mi počiva
Draga mati ljubeznojiva,
Vendar nisem zapuščen,
Ti Marija, sercu mila,
Si mi mater namestila,
Tebi sem priporočen.

Kak goriš v ljubezni sveti,
Sladka Mati, razodeti
Res nikakor moč mi ni;
Ti me braniš, ti varuješ,
Materno nad mano čuješ,
Ko mi slobe zmaj proti.

Zatemné okó oblaki,
Dvômi serce, v uri taki,
Ko zakličem: „Mati!“ Te:
Materno serce zasije,
Megle več nobene ni je,
Slike zginejo strašné.

Ako dobra mati sinu,
Zatopljenemu v sločinu,
Ne odtegne še sercá, —
Moli zanj, solzé prelija;
Še priserčniše Marija
Z mano grešnikom ravná.

O zemljani, pritecite
V brambo Matere častite

V vsih nadlogah: tu je hlad;
Njeno serce je milotno,
Vamiljeno in predobrotno,
Vir blagóst in sladkih nád. —

Grešnik, če ti vest pripéka,
In nikjer ne najdeš léka,
Se ti posmehuje svét;
Materi se priporoči,
Materi bolest izroči,
Potolažen boš — otét. —

Oh, naj Tvoja me miloba,
Mati! spremlja tje do groba,
Naj te ljubim in slavim;
Milo Mater se mi skaži,
V zadnjem boju me tolaži,
V Tvojih rokah naj zaspim!

Radoslav.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. Po presv. Sercih Jezusa in Marije in po priprošnji sv. Antona sem bil uslišan v svojih potrebah. Bodi večna hvala Bogu, češenje Mariji Devici in sv. Antonu!

Kl. Š.

Št. 2. Naša mati so bili za pljučnico in pšenom v glavi tako pri koncu, da ni bilo nič upanja za ozdravljenje; obljubo pa so storili k N. lj. G. in da bodo razglasili, ako se še ohranijo, tudi otroci so molili z očetom, in tisto četert ure jim je preleglo. Češena bodi N. lj. G. presv. S.!

Z Dolenjskega.

Št. 3. Bil sem v veliki nevarnosti, iz katere si nisem vedil pomagati. V tej nevarnosti sem se obrnil k Naši ljubi Gospej presv. Serca, in sem se nji priporočal, da bi me rešila. Obljubil sem, če bom uslišan, razglasiti po „Zgodnji Danici“. S temi versticami toraj pripoznavam, da sem bil na Njeno priprošnjo rešen nevarnosti, katera mi je protila.

V Šmarjeti, 6. maja 1878.

Anton Weiss.

Št. 4. Duhoven se serčno zahvaljuje presv. Devici in Gospej Jezusovega Serca za prejeto pomoč v hudi bolečini, da je zamogel svoje velikonočne dolžnosti brez velike težave opravljati, ter očitno spozná, da kdor Marijo česa prosi, je uslišan. — Češena in hvaljena bodi zato vaelej ljuba Gospá presv. Serca!

Č.

Prošnje.

Priporočeni: Velik pijanec in drugim napakam vdan mož, da bi ga Bog obrnil na bratovsko molitev na pravo pot. — V dušnih stiskah se neka oseba priporočuje v bratovske priprošnje, posebno tudi gg. duhovnom. — Neki mladeneč, hudo razuzdan in divjašk, za spreobrnjenje. — Sestra priporoča svojega bolnega brata v molitev. Ako bo uslišana, bo zahvalo naznanila v „Danici“. M. K. — Hčer, že 15 mesev na bolniški postelji, serčno priporočuje v molitev skerbni oče. — Z bolečinami in britkostmi napolnovana sem že veliko lét zastonj poskušala vse človeške pomočke; vedno pa me navdušuje živo zaupanje na moč, dobroto in usmiljenje presv. Serc Jezusa in Marije, pa do sv. Jožefa in sv. Antona, prosim častivce nebeške Kraljice za en očenaš in eno češena-Marijo in za en zdihljej. J. P. —

Neka mati serčno priporoča hčer, pijanosti vdano, za poplajšanje. — Bolnik, oče, v bolnišnici, ima več nepreskerbljenih otrok, ki živé le od zaslužka očetovega, lepo prosi za bratovsko molitev, da se še ozdravi, če je Božja volja.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven.

I. Glavni namen: Vsesplošno poplajšanje katoličanov; spreobrnjenje razkolnikov in zmaga sv. Cerkve — posebej, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstva; — vredno velikonočno obhajilo vseh katoličanov.

II. Posebni nameni:

15. Sv. Sofija. Priporoč.: Mesto Carigrad in zlasti cerkev sv. Sofije, da bi zopet prišla v katoliško last. Neka srenjska zadeva in pritežnost, da bi se dobro rešila. Obilen sad šmarnic, posebej za take, ki niso velikonočne spovedi še opravili, ali pa so jo nevredno.

16. Sv. Jan. Nepomuk (mučenec v Pragi l. 1383). Priporoč.: Cerkev na Češkem, zlasti spreobrnjenje „husovcev“. Spovedniki. Naj pritežniši dušne in telesne zadeve na Slovenskem.

17. Sv. Maksima dev. Priporoč.: Device in deklice zoper skušnjave. Naj hujši pritežnosti duhovnov, zlasti na Slovenskem. Spreobrnjenje prostovercev.

18. Sv. Venancij (silovito serčen mladenec in mučenec l. 250). Priporoč.: Vsi slovenski mladenči za premaganje naj nevarniših skušnjav. Gosposke za enako pravično ravnanje z vsimi in za vnemo keršanskega duha. Vse šole, posebno na Slovenskem.

19. Sv. Peter Celestin, papež. Priporoč.: Papež z vsimi škofi in mašniki na svetu. Vsi revni, zlasti bolni na Slovenskem. Otrociči za obvarovanje prijaznosti Božje.

20. Sv. Bernardin Sienski (iz reda sv. Frančiška 1444). Vsi redovniki, posebno sv. Frančiška. Mladenči šolski za poklic v duhovski stan. Umirajoči.

21. Sv. Feliks Kantališki (kapistr., redovni brat 1587). Priporoč.: Za poklic mladine v samostane. Dobra letina. Obvarovanje pretepov, samomorov in ubojev, zlasti na Slovenskem. Poplajšanje jetnikov. *)

Listek za raznoterosti.

„Cerkveni glasbenik“, list Cecilijanskega društva v Ljubljani, je prišel s 1. številko na svetlo 1. majnika. Vrednik listu je Jan. Gnjezda, za muzikalije Ant. Foerster. Izhaja po enkrat na mesec, velja do konec l. 1878 z muzikalno prilogo vred 1 gld. 50 kr., za ude pa 1 gld. Obsega ta številka: „Kaj je cerkvena glasba in njeno notranje bistvo? Kakih misli je mnogoterno še katol. duhovščina zastran cerkvene glasbe. Kronika Cecil. društva. Dopisi. Glasba vel. tedna in velikonočnih praznikov v Ljubljani. Cerkevna glasba, kakošna je in ka-

*) Priporočilo: Naj bi čč. gg. duhovni, kadar delajo „spomin za sv. mašo“, vselej tudi v „Danici“ priporočene privzeli; neduhovni pa ravno tako, preden grejo k sv. maši, ali sicer v molitvah, da se več izprosi od Boga po Mariji v prid ubogega človeštva. Tudi bodi opomnjeno, ako želi kdo na poseben določen dan priporočiti osebo, družino, sosese ali kakoršna koli zadevo, naj to vredništvu oznani še o pravem času, ter se bo zgodilo. Potreb je cele morja, zakaj bi pomoči ne iskali, ko se najti dá? Vr.

košna bi morala biti. Oglasnik. Poziv. Priloga 1. Offeritorium in Ascensione Domini. 2. Perva pesem sv. rožnega venca. 3. Druga pesem sv. rožnega venca. Pango lingua.

Železniška lepa nova cerkev, kakor je znano, je nedavno dobila nove orglje; zdaj, kakor slišimo, se ima zopet za njo delati nova dragocenost, namreč, tabernakelj iz lepega belega marmorja. Sreča je že naprej vošiti previdnemu in skerbnemu gosp. fajmoštru in za Božjo bišo vnetim faranom. Gosp. Vurnar iz Radolice, ki bo delo prevzel, je mož za to, da ga bo tudi umetno in lepo izveršil.

Očitna zahvala. Iz Boštanj, 6. vel. trav. Častiti gospod Stane Šranc, župnik v Hotiču, nekdanji tukajšnji kaplan, darovali so nam k zidanju novega farovža 100 gl. Očitno zahvalo za lepi dar naznanjuje blagemu možu v imenu vseh faranov stavbeni odbor.

Anton Planinec,

župan in načelnik stavbenega odbora.

Iz Maribara. Milostljivi g. knezo-škof Lavantinski bodo v tem letu zakrament sv. birme delili in cerkveno obiskovanje imeli pri naslednjih farah in sledeče dni: 13. maja v Stopercih; 14. v Žetalih; 15. v Rogatcu; 16. pri Sv. križu poleg Slatine; 17. cerkveno obiskovanje pri sv. Florijanu na Boču; 18. v Kostivnici; 19. pri sv. Emi; 20. pod Četertkom; 21. pri sv. Petru pod sv. gorami; 22. pod Sredo; 23. v Kozjem; 24. cerkveno obiskovanje v Proborjih; 25. v Pilštanju; 26. pri sv. Vidu na Planini; 27. maja v Dobjem; 1. junija pri sv. Jakobu na Goričkem; 2. v Jarenini; 3. v št. Ilu na Goričkem; 4. v Svičinji; 5. v št. Jurju na Pesnici; 22. v Brezjem; 23. v Marenbergu; 24. v Soboti, in 25. junija na Muti. — 12. maja bodo prevzvišeni gosp. knezo-škof sv. misijon, kterege onde čč. oo. jezuitje obhajajo, slovesno sklenili.

Iz Maribora, 1. maja. (Novo dijaško semenišče od-perto.) Danes so naš milo-tlj. gosp. knezo-škof novo dijaško semenišče „Maximilianum-Victorinum“ blagoslovili in v kapeli ondotnega krasnega zavoda prvi daritev sv. maše opravljali. Veliko odličnih gostov se je zaradi te slovesnosti v semenišču zbralo in le — kakor iz enih ust — je hvala donela izvrstnemu, svojemu namenu jako pripravnemu poslopju. 14 dijakov mariborske gimnazije je do sedaj prosilo za vstop v semenišče, kateri so tudi vsi sprejeti in bodo z vaim potrebnim preskerbljeni. Bog daj, da bi to semenišče veliko število neutrudljivih delavcev v vinograd Gospodov pošljalo. Ad multos annos!

Srečkanje v Marijanski napravi za posle v Lincu bode po ministerskem dovoljenji nepremakljivo 1. junija (namesto 1. majnika), ker od 40.000 sreček jih 18.000 še ni zagotovljeno oddanih. To naznanja vodstvo té srečkarije v Lincu 30. apr.

Iz Adrijanopola nam je došlo pisanje, ki po večem obsega to-le: Naglo naznanjam, da zadnjič poslano pomoč iz Ljubljane z „intencijoni“ vred nam je došla iz Smirne. Zahvala iz globočine serca! (Poslanih je bilo 12. pros. 64 gl., vmés 22 gl. za ss. maše od preč. g. dek. J. Križaja.) V vojskini nevarnosti je bil viši poštni vrad odpravo prideržal, ki je pa na našo reklamacijo od 11. sušca vendar misijonarjem došla. Hvala Bogu! Vr.) Darovi (novi), ki mi jih naznanjate, se ne morejo naravnost v Adrijanopol poslati; prihranite nam tedaj blagodar Božji, dokler pota ne bodo bolj varne. V naj večji sili bomo že pomoček našli, da nam jih varno izročite. Kaj smo pretekle čase tu doživeli, blezo ne more nobeno pero popisati. Pozdrav in hvala dobrotnikom.

P. Tom. Brseska.

Cerkvenik in hiša Božja. Cerkvenik, ki svojo službo vestno opravlja, ne samo zavolj plačila, ampak v povišanje časti Božje, je res prava dobrota za faro. Kako natančni in pazljivi so bili naši predniki, kedar je šlo za to, postaviti novega cerkvenika! Bral sem ukaz, ki ga je do svoje duhovščine postavil l. 1693 Virčburški škof Janez Gottfried, v katerem naroča, da se imajo za cerkvenike izvoliti le pobožni in pošteni možaki, ki naj se z lastnim premoženjem odgovorne storé za cerkveno blago, njim v varstvo izročeno. Tudi zahteva škof, da ima cerkvenik pri nastopu svoje službe priseči s takimi-le besedami:

Jaz I. I., izvoljeni cerkvenik cerkve l., obljubim slovesno in prisežem pred Bogom in vsemi svetniki, da bom v svoji službi pošten in priden, da bo moja skerb na to obrnjena, da nobene reči po cerkvi ne poškodovam, ampak altarje, cerkev, žagrad in pokopališče vselej snažno in čedno ohranim, da vselej ob pravem času zvonim, gospodu duhovnemu pastirju vso dolžno čast in pokorščino skazujem, njemu in ptujim duhovnom v cerkvi in žagradu prijazno strežem — z eno besedo, da se v svoji službi v vsem kot zvestega, zanesljivega in skerbneega služabnika skazem. H komur mi pomagaj Bog in vai ljubi svetniki!

Vestni cerkveniki so v dandanašnjih okoliščinah še posebno potrebni, ker jim je paziti tudi na lepi red in mir po cerkvah, svariti take, ki se prav ne obnašajo, iz cerkve odpravljati spotikljivosti (n. pr. pese, ki se nekteri ljudje prederznejšo seboj jemati jih v samo Božjo hišo! itd.). Kakor za procesijo in druge ss. opravila, tako imajo po marširkih krajih še posebno za cerkve duhovne, klerike ali druge osebe, ki skerbijo za red. Kako potrebno bi bilo velikrat opominjati mnoge, ki se zijalasto vèdejo po cerkvah, roke deržijo v žepu ali zadi na herbtu; se nazaj proti vratam obračajo, na kor zijajo, kadar jim je petje všeč itd. itd. — Nameri se celó, da taki, ki skerbé za red mladine v cerkvi, se pa ravno pri tem opravilu sami tako čudno nerodno vèdejo, da je res žalostno. Vsak naj torej dobro pomni, da „s svetostmi se mora sveto ravnati“; stari telebani, ne dajate mladini slabega zgleda; cerkveniki pa tudi pomnite, da nimate veči pravice memo družib po cerkvi brez spoštovanja ropotati in razgrajati. Imejte v strahu male strežaje (ministrante), ki se vèdejo velikrat kakor živi vrage po hiši Božji, po zakristiji, v zvonikih, na korih ali kjer si bedi.

Poslednje novice. Naznanja se, da mislijo vojaške kardela razpostaviti ob sedmograški meji proti Rumuniji in v južni Dalmaciji ob Bokah. Zato je boje tudi potrebnih tistih 60 milijonov, ki jih je zahteval Andraš. Vendar pa se govori o miru, akoravno laški republikanci hudo divjajo in so na taboru 1. in 2. majnika zopet čenčali o „nerešeni Italiji“ in pa le še zahtevali avstrijske okrajine na Tirolskem in Primorskem. — Iz Petrograda se glasi, da zdaj v enem tednu se imajo rešiti važne prašanja oziroma na mir. — V Rumuniji buči neka vstaja, ki menda šteje že čez 40.000 rogoviležev.

Duhovske spremembe.

V Goriški nadškofiji: Č. g. Jan. Nep. Červ, dosedaj vikar v Sedlu, gre za vikarja v Loge; na njegovo mesto pride č. g. Martin Leskovec, dosedaj vikar v Ternovem. — Č. g. Valentin Brezavšič postal je drugi kaplan v Tominu. — Č. g. Fr. Mozetič, vikar v Vertobji pri Gorici, je šel v pokoj. — Umerli so čč. gg.: Luka Močnik,

vikar v pokoji, 23. sušca v Steržišči; Valentin Žbogar, vikar v pokoji, 3. mal. travna v Kanalu, in Andrej Uršič, bogoslovec 3. leta v Gorici, 4. vel. travna. R. I. P.

V Ljubljanski škofiji: Preč. gosp. Jak. Rus, dekan v Šmartnu, je postal župnik in dekan v Šmariji. — Zraven 7 gg. bogoslovcev 4. l. bodo letos posvečeni tretjeletniki gg.: Jož. Dolenc iz Planine, Ant. Koblar iz Železnikov, Mart. Malenšek iz Semiča, Rok Merčun iz Doba.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Fr. Švarc, župnik na Muti, oskerbuje župnijo sv. Jerneja v Radvanji. — Č. g. Jak. Terstenjak je postal provizor mestne fare na Ptujem. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Fr. Arnuš v Galicije; Anton Inkret v Selnicu, in Andrej Jekonja za II. v Soštanj. — Fara sv. Mihela v Žetalih je do 12. junija t. l. razpisana. — Č. g. Andrej Kraner, provizor mestne fare na Ptujem, je 28. p. m. za pljučnico umerl. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: Iz Železnikov po čast. gosp. fajm. 12 gld. — Iz Šmartna v Tubinu po p. n. gosp. dekanu J. Križaju 4 gl. 40 kr.; po ravno tem iz Zlatega polja 2 gl.; 4 gl. sploh za pogorelce. — Neimenovana 5 gold. — Po č. g. fajm. Fr. Vohincu v Križih pri Terž. 3 gl. — Č. g. Drag. Čigon 1 gld. — Po č. gosp. fajm. Ant. Zormanu s Kolovrata 2 gld.

Za pogorelce na Klancu pri Kranji: Iz Železnikov po čast. gosp. fajm. 12 gl. — Po č. g. Ant. Zormanu s Kolovrata 2 gl. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Z Gorij po preč. g. fajm. 2 gld. — Č. g. J. D. v B. 2 gl. 50 kr.

Za misijon v Adrijanopolu: Č. gosp. Fr. Spendal 1 gld. — Č. g. J. D. v B. 2 gld. 50 kr. — Č. g. D. Čigon 1 gl.

Za misijone na Turškem: Č. g. J. D. v B. 2 gl. 50 kr.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Neimen. 2 gl. (in sicer 1 gl. za kapelo za duše v vicah, in 1 gl. za reveže v Jeruzalemu).

Za Božji grob v Jeruzalemu: Iz Naklega po č. g. fajm. 5 gold. — Po č. g. fajm. s št. Jošta pri Verhn. 2 gl. — Po č. g. župn. Fr. Gorišku iz Kresnic 1 gl. 40 kr. — Po č. g. J. Zorcu iz Kerke 4 gl.; po č. g. Prim. Ribnikarji iz Zatičine 3 gl.; po č. g. J. Krašnu iz Zagradca 4 gold.; po č. g. B. Bartolu iz Lipoglava 2 gold. Vse poslano po čast. gosp. dek. namestn. Ign. Vrandiču.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 1 gl. — Neim. 1 gl. sr. — Čast. g. J. D. v B. 2 gl. 50 kr.

Za cerkev Jezusovega Serca v Rimu: Neimenovana roka 2 gl. sr.

Za begune Bošnjake: Po preč. gosp. fajm. z Gorij 3 gl. — Č. g. D. Čigon 1 gld. — G. J. Č. 2 gld. — G. J. Celler 5 gl.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gosp. — a v K.: Berž ko poizvém, prav z veseljem. — G. V.: Malo sem že spreobrnjen. Zveršilo se bo vse. G. — d —: Pristavek bi zdaj še ne bil na pravem mestu; torej prizanesite. — A. Pl.: Ne plača se nič; „Danica“ nima „inscratov.“ — G. Fr. Smr. v Ljub.: Da bi bila poslovenjena „Te Mariam laudamus“, nam ni znano; ako tekst pošljete, morebiti bi se dala o priliki Vaša volja spolniti.